

Doktorski studij

PRIJAVA TEME (SINOPSISA) DOKTORSKOG RADA

OPĆI PODACI DOKTORANDA	
Ime i prezime	Josip Grgić
Matični broj doktoranda	0014-23
Naziv studija (smjer)	Poslovna ekonomija i održivi razvoj
Adresa stanovanja	Trnjanska cesta 71, 10.000 Zagreb
Telefon/mobitel	098 966 7299 / 099 4590 474
e-pošta	grgic.josip@gmail.com
Prijava teme za stjecanje doktorata znanosti (označiti)	☒ unutar doktorskog studija ☐ na temelju znanstvenih postignuća
ŽIVOTOPIS DOKTORANDA	
Obrazovanje (kronološki od novijeg k starijem datumu)	2014. - Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma – Poslijediplomski specijalistički studij – Sveučilišni specijalist 2009. - Visoka Poslovna Škola Libertas Zagreb. Specijalistički diplomski studij “Menadžment financija, bankarstva i osiguranja - VPŠ Libertas. 120 ECTS (4 i 5 godina) Prosjek ocjena 4,8. - Stručni specijalist financija, bankarstva i osiguranja 2007. - Visoka Poslovna Škola Libertas Zagreb. Poslovna ekonomija. Prosjek ocjena 4,7. 180ECTS (3 godine) - Prvostupnik poslovne ekonomije
Popis radova i aktivnih sudjelovanja na znanstvenim skupovima (duži popis priložiti uz prijavu)	Grgić, J. 2021., The role of EU funded financial instruments in addressing the COVID-19 crisis and post recovery period, Research monograph from the International Scientific Conference Economics of Digital Transformation (EDT), str. 409-425.

Obrazac DOK-03 / Prijava teme doktorskog rada

	Učkar, D., i Grgić, J., 2016, Specifičnosti financiranja sektora malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj i usporedba sa stanjem u Europskoj uniji, Aktualni problemi i izazovi razvoja financijskog sustava, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, str. 229-249. Učkar, D. i Grgić, J., 2015, Credit Guarantees as a Method of Starting Investments in the SME Sector, Economic Policy Today: Political Rhetoric or a True Reform, Juraj Dobrila University of Pula, str. 269-299.								
NASLOV PREDLOŽENE TEME									
a) Naslov na jeziku kojim će rad biti napisan	Učinkovitost kreditnih jamstava za financiranje malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj								
b) Naslov na hrvatskom jeziku ako nije pod a)									
c) Naslov na engleskom jeziku ako nije pod a) ili b)	The effectiveness of credit guarantees for financing small and medium-sized enterprises in the Republic of Croatia								
Znanstveno područje i polje									
MENTOR/KOMENTOR(I)									
	<table border="1"> <tr> <td>Znanstveno-nastavno/znanstveno zvanje, ime i prezime</td><td>Matična ustanova, država</td></tr> <tr> <td>Mentor</td><td>znanstvena savjetnica, dr. sc. Maja Bašić Institut za javne financije</td></tr> <tr> <td>Komentor (1)</td><td>redoviti profesor, Sveučilište Libertas, dr.sc. Bojan Morić Milovanović Libertas međunarodno sveučilište, Trg J. F. Kennedy 6b, Zagreb</td></tr> <tr> <td>Komentor (2)</td><td></td></tr> </table>	Znanstveno-nastavno/znanstveno zvanje, ime i prezime	Matična ustanova, država	Mentor	znanstvena savjetnica, dr. sc. Maja Bašić Institut za javne financije	Komentor (1)	redoviti profesor, Sveučilište Libertas, dr.sc. Bojan Morić Milovanović Libertas međunarodno sveučilište, Trg J. F. Kennedy 6b, Zagreb	Komentor (2)	
Znanstveno-nastavno/znanstveno zvanje, ime i prezime	Matična ustanova, država								
Mentor	znanstvena savjetnica, dr. sc. Maja Bašić Institut za javne financije								
Komentor (1)	redoviti profesor, Sveučilište Libertas, dr.sc. Bojan Morić Milovanović Libertas međunarodno sveučilište, Trg J. F. Kennedy 6b, Zagreb								
Komentor (2)									
OBRAZLOŽENJE TEME									
a) Sažetak na jeziku rada (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)	Nedostatak kolaterala i asimetrija informacija između poduzetnika i banaka uzrokuju racionalizaciju kredita za mala i srednja poduzeća. Kreditna jamstva služe kao ključna državna intervencija koja smanjuje rizik vjerovnika. Ovo istraživanje analizira u kojoj mjeri jamstvene sheme korigiraju tržišne nedostatke te evaluira njihov utjecaj na financijsku otpornost i uspješnost poslovanja na razini poduzeća.								
b) Sažetak na hrvatskom jeziku ako nije pod a) (maksimalno 500)									

znakova s praznim mjestima)	
c) Sažetak na engleskom jeziku ako nije pod a) ili b) (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)	Collateral constraints and information asymmetry between entrepreneurs and banks cause credit rationing for small and medium sized enterprises. Credit guarantees serve as a vital state intervention that mitigates lender risk. This research analyses the extent to which these guarantee schemes correct market failures and evaluates their impact on financial resilience and business performance at the firm level.
Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)	
Mala i srednja poduzeća (MSP) smatraju se ključnima za rast u razvijenim zemljama kao i onima u razvoju. Dobitci od zdravog sektora malih i srednjih poduzeća uključuju stvaranje prilika za zapošljavanje, promicanje fleksibilnosti i inovacija, stvaranje prihoda od izvoza (Harvie & Lee, 2002). Usprkos njihovom značaju, MSP često ne posjeduju dovoljno imovine koja bi mogla služiti kao kolateral te nedovoljnu financijsku snagu za samostalno prevladavanje tržišnih šokova. Kao nezamjenjiv faktor razvoja gospodarstva MSP se susreću s problemom pristupa dugoročnom financiranju koji svoje uzroke ima u asimetričnim informacijama i kreditnom racioniranju (Stiglitz & Weiss, 1981). Kako bi se adresirao ovaj problem, države implementiraju kreditno jamstvene sheme kao vitalne alate državne intervencije. Ovi instrumenti omogućavaju poboljšanje pristupa dugoročnom financiranju kroz mehanizam dijeljenja rizika s poslovnim i razvojnim bankama (Zecchini & Ventura, 2006). Je li državna intervencija ili državno financirana jamstvena shema potreban i efikasan instrument za poticanje malih poduzeća ostaje pitanje oko kojeg nema konsenzusa u ekonomskoj literaturi. Teoretske i empirijske studije vode do različitih zaključaka. Jedni smatraju da su kreditne jamstvene sheme skupi instrumenti koji teško opstaju i otvaraju probleme negativne selekcije i moralnog hazarda (D'Ignazio & Menon, 2013), dok drugi smatraju kako omogućuju pristup nedostupnim financijskim sredstvima (Honohan 2010; Valentin & Wolf, 2013). Primarni cilj rada je evaluacija utjecaja jamstava na financijsku otpornost i uspješnost poslovanja na razini poduzeća. Uzimajući u obzir podatke o izdanim jamstvima i poslovanju poduzeća koja su primila jamstvo od 2016. do 2023. godine u radu se daje doprinos teoriji kreditnog racioniranja i teoriji signaliziranja kod financiranja malih i srednjih poduzeća dajući ujedno jedinstven doprinos analizom u Republici Hrvatskoj.	
Pregled dosadašnjih znanstvenih spoznaja i istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)	
Znanstvena i stručna istraživanja vezana uz evaluaciju utjecaja jamstava na financijsku otpornost i uspješnost poslovanja bave se kreditnim jamstvima kao oblikom državne intervencije. Stiglitz i Weiss (1981) navode da se pri traženju financijskih sredstava za investicije vjerovnici suočavaju s asimetrijom informacija, što znači da ne raspolažu sa svim relevantnim informacijama o kvaliteti projekta i profilu rizika potencijalnog dužnika, MSP-a. Zbog nemogućnosti vjerovnika da u potpunosti promatraju i procijene te rizike, dolazi do problema nepovoljne selekcije i moralnog hazarda (tzv. agencijski problem). <i>Ex-ante</i> asimetrične informacije između vjerovnika i potencijalnog dužnika, zajedno s agencijskim problemima vezanim za pravilno korištenje vjerovnikovih sredstava, dovode do kreditnog racioniranja. Kreditno racioniranje ograničava pristup kreditima i povećava kamatne stope za MSP (Stiglitz &	

Weiss, 1981), a nastaje kao posljedica smanjenog očekivanog povrata za vjerovnika. Primjerice, povećanje kamatnih stopa iznad određene razine smanjuje i očekivani povrat za vjerovnika. Razlog tome je što visoki troškovi zaduživanja odbijaju niskorizična poduzeća, a na tržištu ostaju poduzeća s visokorizičnim projektima, što dovodi do nepovoljne selekcije. Stoga, za MSP koja nemaju dovoljno opipljive imovine potrebne za osiguranje kredita, javne intervencije putem programa jamstva kredita postaju ključne za prevladavanje tog jaza (Honohan, 2010). Štoviše, olakšanje kreditnog racioniranja uslijed dostupnosti kreditnih sredstava, koriste ukupnoj ekonomskoj aktivnosti.

Funkcija kreditnih jamstva je smanjenje moralnog hazarda i vjerojatnosti bankrota MSP-a (Wang *et al.*, 2020; Besanko & Thakor, 1987; Yoshino & Taghizadeh, 2019). Interni kolateral (opipljiva imovina u vlasništvu poduzeća) služi signalizaciji pomoću koje niskorizični zajmoprimci (poduzeća s visokom vjerojatnošću uspjeha projekta) diferenciraju rizik u odnosu na visokorizične subjekte. Takvim mehanizmom poduzeća vjerovniku odašilju signal o vlastitoj kvaliteti, smanjujući informacijski jaz i ublažavajući učinke racionalizacije kredita.

Nedavni empirijski dokazi o dugoročnoj održivosti i rezultatima poslovanja poduzeća koja primaju jamstva pokazuju kako javna jamstva pozitivno utječu na ekonomske rezultate MSP-ova, podržavajući njihov opstanak i rast tijekom razdoblja financijskih ograničenja. Dapače, kreditna jamstva imaju značajne dugoročne učinke za povećanje prihoda i broja zaposlenika (Bertoni *et al.*, 2023). Ovi nalazi sugeriraju da kreditno jamstvene sheme nisu samo kratkoročne injekcije likvidnosti, već omogućavaju strukturni razvoj unutar poduzeća.

Uloga kreditnih jamstava, vidljiva je u njihovom protucikličkom svojstvu. Istraživanje Lee i sur. (2017) pokazalo je kako programi kreditnih jamstava ublažavaju negativne utjecaje poslovnog ciklusa. Ova protucikličnost testirana je globalno tijekom pandemije COVID-19. Corredera i sur. (2021) su pokazali kako je provedba programa kreditnih jamstava ublažila ograničenja financiranja malih i srednjih poduzeća nakon pandemije, te omogućila održivim poduzećima uspješno prevladavanje iznenadnih šokova.

Međutim, širenje kreditno jamstvenih shema postavlja pitanja o preraspodjeli kreditnog rizika između privatnog i javnog sektora. Iako jamstva ispravljaju tržišne nedostatke, ona mogu potaknuti probleme gore spomenutog moralnog hazarda. Istražujući utjecaj državnog financiranja na ponašanje banaka, Altavilla i sur. (2025), potvrđuju da su jamstva uspješno održala razinu novog kreditiranja tijekom pandemije. No, ovi mehanizmi doveli su do značajnog stupnja supstitucije rizika s privatnih bilanci banaka na javni sektor. S obzirom na to da takva preraspodjela, posebno izražena kod manjih i kreditno sposobnih poduzeća, može rezultirati problemima nepovoljne selekcije i moralnog hazarda, naglašena je potreba održavanja ravnoteže u politici odobravanja jamstava. Ravnoteža je potrebna između pružanja *dodatnosti*, obuhvaćanja poduzeća koje bi inače bile isključene iz dugoročnog kreditiranja i potencijala banaka da koriste te alate za vlastito upravljanje rizicima.

Stoga, iako su kreditna jamstva učinkovita za prevladavanje ograničenja kreditiranja (Lee *et al.*, 2017.; Corredera *et al.*, 2021, Gai *et al.*, 2023, Uesugi *et al.*, 2010), njihova dugoročna učinkovitost ovisi o rigoroznom dizajnu (Beck *et al.*, 2008; Altavilla *et al.*, 2025). Za tranzicijska i manja gospodarstva, razumijevanje ove dinamike ključno je za osmišljavanje politika koje potiču istinski rast i učinkovitost malih i srednjih poduzeća (Bertoni *et al.*, 2023).

Cilj; Hipoteze istraživanja i/ili istraživačka pitanja (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)

Cilj ovog istraživanja je evaluacija utjecaja jamstava na financijsku otpornost i uspješnost poslovanja malih i srednjih poduzeća.

Glavna hipoteza: Shema kreditnih jamstava predstavlja učinkovit instrument državne intervencije koji generira pozitivnu financijsku i ekonomsku aditivnost za male i srednje poduzetnike u Republici Hrvatskoj, pri čemu su njezini pozitivni učinci na pristup kapitalu i rast poduzeća značajno snažniji u razdobljima ekonomske krize nego u razdobljima stabilnog gospodarskog rasta.

H1. Kreditna jamstva pozitivno utječu na realne ekonomske ishode.

H2. Kreditna jamstva povezana su sa značajnom financijskom aditivnosti malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj.

H3. Učinkovitost jamstvene sheme odvija se u ciklusima, s izraženijom aditivnosti u razdobljima kreditne kontrakcije.

Plan istraživanja; Metodologija istraživanja (metode, opis instrumenata, uzorak, ispitanici, korpus, ...) (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Istraživanje će se provoditi u nekoliko faza:

- i. Teorijska faza - analiza i sistematizacija postojeće literature, definicija pojmova i konceptualni okvir istraživanja.
- ii. Empirijska faza — izrada i validacija regresijskih modela, prikupljanje i obrada podataka.
- iii. Analitička faza — primjena statističkih metoda, provjera hipoteza i interpretacija rezultata.
- iv. Zaključna faza — sinteza nalaza, formulacija preporuka i prijedloga za buduća istraživanja.

U provedbi istraživanja i izradi rada primijenit će se kombinacija općih i posebnih znanstvenih metoda, čime se osigurava sveobuhvatan pristup proučavanja predmetne teme. Takva metodološka kombinacija omogućit će integraciju teorijskih uvida, empirijskih podataka i analitičkih modela radi oblikovanja primjenjivog modela analize kreditnih jamstava u Republici Hrvatskoj.

Od općih znanstvenih metoda koristit će se metoda prikupljanja i organizacije podataka, kojom će se definirati populacija i uzorak poduzeća obuhvaćenih istraživanjem. Podaci će se prikupljati poglavito putem javno dostupnih podataka o izdanim jamstvima kao i podacima iz financijskih izvještaja poduzetnika. Svi prikupljeni podaci bit će sistematizirani u bazu podataka i pripremljeni za statističku analizu.

Primijenit će se metoda promatranja, uključujući deskripciju za opisivanje i kategorizaciju temeljnih pojmova, te komparaciju kojom će se uspoređivati stavovi i rezultati dosadašnjih istraživanja različitih autora o uspješnosti kreditno jamstvenih shema. Ova metoda omogućit će detaljnije razumijevanje sličnosti i razlika u pristupima ovoj temi među brojnim autorima.

Korištenjem matematičke i statističke metode analizirat će se odnosi između varijabli, kao i njihova statistička značajnost za modele regresije koje će se razvijati za potvrđivanje ili odbacivanje hipoteza čime se koristi i metoda modeliranja.

Od posebnih znanstvenih metoda koristiti će se analiza i sinteza, analiza za raščlambu složenih pojmova kreditnog racioniranja, a sinteza za objedinjavanje rezultata istraživanja u razumljiv model. Indukcija i dedukcija omogućit će postupno oblikovanje zaključaka, od pojedinačnih opažanja prema općim pravilnostima, te obrnuto, provjeru općih pretpostavki na konkretnim slučajevima. Primijenit će se i komparativna metoda radi usporedbe različitih jamstvenih modela u Europi i svijetu kroz pregled literature i samostalno istraživanje javno dostupnih informacija o najpoznatijim jamstvenim sustavima za MSP. Empirijsko istraživanje provodit će se na javno

objavljenim podacima o izdanim kreditnim jamstvima kao i na dostupnim financijskim izvještajima poduzetnika.

Hipoteze će biti testirane korištenjem prikladne metode regresije na razini tvrtke kako bi se: procijenila vjerojatnost da poduzeće primi jamstvo na temelju njegovih *ex-ante* karakteristika, usporedili *ex-post* ishodi različitih vrsta jamstava, procjenjivao prosječni učinak tretmana jamstva na financijsku strukturu poduzeća i testiralo je li utjecaj jamstva na opstanak i rast tvrtke bio značajno izraženiji tijekom kontrakcije nego ekspanzije. Za sve hipoteze će se modelirati prikladan regresijski model kojim se osigurava statistička značajnost rezultata te potvrđivanje ili odbacivanje postavljenih hipoteza.

Metode će omogućiti stvaranje teorijski utemeljenih, ali i u praksi primjenjivih modela dokazivanja utjecaja kreditnih jamstava na financijsku otpornost i uspješnost MSP-a. Podaci prikupljeni istraživanjem analizirat će se pomoću statističkih programa, čime će se osigurati objektivnost i točnost interpretacije. Rezultati će biti prikazani tablično i grafički uz prikazivanje razvijenih regresijskih modela i uz objašnjenje ključnih nalaza i interpretaciju u kontekstu teorijskih postavki.

Podaci su poglavito financijski izvještaji za statistički relevantan uzorak uzet iz ukupnog skupa od 654 pojedinačna, 2030 portfeljska i 245 nacionalnih jamstva izdanih u razdoblju 2016. do 2023. godine kao i karakteristike izdanih jamstava.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim nještima)

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja uključuje razvoj regresijskih modela istraživanja kakvi do sada nisu korišteni u Republici Hrvatskoj i time davanje jedinstvenog doprinosa ovoj temi. Rezultati će nadograditi postojeće teorijske modele, adresirati praznine u istraživanju ove teme te ponuditi praktične smjernice za dizajn jamstvenih shema za mala i srednja poduzeća čime će se doprinijeti praktičnoj primjeni novih teoretskih spoznaja.

Popis citirane literature (maksimalno 15 referenci)

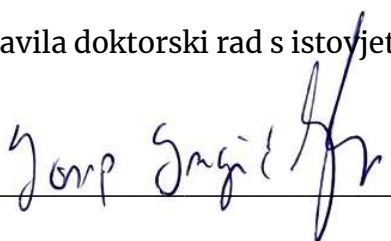
1. Altavilla, C., Ellul, A., Pagano, M., Polo, A., & Vlassopoulos, T. (2025). Loan guarantees, bank lending and credit risk reallocation. *Journal of Financial Economics*, 172, 104–137. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2025.104137>
2. Beck, T., Klapper, L. F., & Mendoza, J. C. (2008). The Typology of partial Credit Guarantee Funds around the World. *Journal of Financial Stability*, 6 (1), 10–25. <https://doi.org/10.1596/1813-9450-4771>
3. Bertoni, F., Colombo, M. G., & Quas, A. (2023). The long-term effects of loan guarantees on SME performance. *Journal of Corporate Finance*, 80, 601–623. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2023.102408>
4. Corredera-Catalán, F., Di Pietro, F., & Trujillo-Ponce, A. (2021). Post-COVID-19 SME financing constraints and the credit guarantee scheme solution in Spain. *Journal of Banking Regulation*, 22, 250–260. <https://doi.org/10.1057/s41261-021-00143-7>
5. D'Ignazio, A., & Menon, C. (2013). The Causal Effect of Credit Guarantees for SMEs: Evidence from Italy. Bank of Italy Temi di Discussione (Working Paper) No. 900. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2259586>

6. Gai, L., Arcuri, M. C., & Ielasi, F. (2023). How does government-backed finance affect SMEs' crisis predictors? *Small Business Economics*, 61 , 1205–1229. <https://doi.org/10.1007/s11187-023-00733-x>
7. Harvie, C., & Lee, B. (2002). *The role of SMEs in national economies in East Asia*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing. ISBN: 1 84064 324 2.
8. Honohan, P. (2010). Partial credit guarantees: principles and practice. *Journal of Financial Stability* 6(1), 1–9. <https://doi.org/10.1016/j.jfs.2009.05.008>
9. Lee, S. H., Lim, E., & Hwang, J. (2017). Do credit guarantees for small and medium enterprises mitigate the business cycle? Evidence from Korea. *Empirical Economics*, 52 (4), 1367–1378. <https://doi.org/10.1007/s00181-016-1106-4>
10. Stiglitz, J. E., & Weiss, A. (1981). Credit rationing in markets with imperfect information. *The American Economic Review*, 71, 393–409. <https://www.jstor.org/stable/1802787>
11. Uesugi, I., Sakai, K., & Yamashiro, G. M. (2010). Effectiveness of credit guarantees in the Japanese loan market. *Journal of the Japanese and International Economies*, 24 (4), 457–480. <https://doi.org/10.1016/j.jjie.2010.08.001>
12. Valentin, A., & Wolf, B. (2013). Credit guarantee schemes and their impact on SME lending: existing literature and research gaps. *International Journal of Entrepreneurial Venturing*, 5 (4), 391–405. <https://doi.org/10.1504/IJEV.2013.058168>
13. Wang, Y., Lee, C. H., & Ko, P. S. (2020). Do Loan Guarantees Alleviate Credit Rationing and Improve Economic Welfare? *Sustainability*, 12 (9), 3922. DOI:10.3390/su12093922
14. Yoshino, N., & Taghizadeh-Hesary, F. (2019). Optimal credit guarantee ratio for small and medium-sized enterprises' financing: Evidence from Asia. *Economic Analysis and Policy*, 62, 342–356. <https://doi.org/10.1016/j.eap.2018.09.011>
15. Zecchini, S., & Ventura, M. (2006). Public Credit Guarantees and SME Finance. 7 ISAE Working Paper No. 73. <https://doi.org/10.2139/ssrn.947106>

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da nisam prijavio/prijavila doktorski rad s istovjetnom temom ni na jednom drugom sveučilištu.

Mjesto i datum Zagreb, 20.5.2026. Potpis _____

Napomena (po potrebi)